

Afslutning af undersøgelse – Collateral damage under kamp syd for Patrol Base Joboland, Helmand, Afghanistan, den 12. oktober 2009

Auditørerne i København modtog den 12. oktober 2009 melding om, at der efter en kamphandling i Helmand samme dag var opstået mistanke om, at udenforstående civile kunne være blevet ramt af skud fra en dansk enhed. Militærpolitiet blev under henvisning hertil bemyndiget til at efterforske hændelsen.

Af de efterfølgende modtagne militærpolitirapporter fremgår, at ukendte personer den 12. oktober 2010 over middag (lokal tid) syd for Patrol Base Joboland beskød en op-siddet, motoriseret patrulje af delingsstørrelse fra den danske bataljon. Beskydningen skete fra en eller flere ildstillinger på den anden side af en kanal i et ubebygget område, hvor der lå en ruin. Patruljen blev bl.a. beskudt med en Rocket Propelled Grenade (RPG), uden at patruljen dog blev ramt.

Patruljen observerede mundingsglimt fra området og bevarede derfor beskydningen med ild fra tungt maskingevær, 2 stk. 84 mm brisantgranater fra dysekanon og 4 stk. 40 mm brisantgranater fra granatkaster M/2003. Herefter fortsatte patruljen for at løse den planlagte opgave.

Der blev ikke under ildkampen af patruljen observeret nogen civile personer på den anden side af kanalen, ligesom der heller ikke var nogen civil bebyggelse i området mellem ildstillingerne og patruljen.

Ca. en time efter ildkampen henvendte en gruppe civile sig i Patrol Base Joboland med en død pige på ca. 5 år og to sårede civile. De to sårede blev evakueret med helikopter til videre behandling. Pigen blev straks konstateret død.

Af militærpolitiets rapport fremgår i øvrigt, at det er militærpolitiets vurdering, at det er sandsynligt, at traumerne hos den dræbte og de sårede kan være forårsaget af 12,7 mm ild fra tungt maskingevær. Det har ikke været muligt at stedfæste den compound, hvor de civile efter forklaringerne skal være blevet ramt, men det er muligt, at beskydningen af de fjendtlige ildstillinger i det ubebyggede område ved kanalen kan være gået over ildstillingerne og derfor have ramt en compound længere væk, hvor civile opholdt sig under kampen.

På baggrund af de foreliggende oplysninger lægger Auditørerne i København til grund, at den danske enhed først blev beskydt med bl.a. en RPG. Enheden besvarede herefter beskydningen med overlegen ildkraft fra flere våbensystemer. Det lægges til grund, at denne beskydning måtte anses for begrundet i faren for yderligere beskydning med bl.a. panserværnsvåben. Det lægges desuden til grund, at enheden ikke observerede nogen civil bebyggelse i skudfeltet foran de fjendtlige indstillinger. Det lægges endelig til grund, at det er sandsynligt, at den ca. 5 årige pige kan være blevet dræbt og de to andre personer såret som følge af den danske ildafgivelse.

På dette grundlag vurderer Auditørerne i København, at undersøgelsen må anses for tilstrækkelig. Der er herved også lagt vægt på, at det forhold, at civile er blevet dræbt eller såret i forbindelse med kamphandlinger, ikke i sig selv indebærer nogen overtrædelse af de regler, som gælder for kamphandlinger under væbnet konflikt. Der er desuden heller ikke i forbindelse med undersøgelsen fremkommet nogen oplysninger, som giver grundlag for at antage, at dansk personel i forbindelse med angrebet ikke skulle have overholdt de for styrken gældende regler for magtanvendelse.

På dette grundlag foretager Auditørerne i København ikke yderligere i sagen.

Den sene afslutning af undersøgelsen beklages.

Med venlig hilsen

Peter Otken